

Vagy ha elővesszük régi szaklapjainknak cikkeit, gyűléseink naplóit, hányszor találkozunk újból és újból azzal az óhajttal, hogy az u. n. javadalmas gondnokságok kirendelésének módját rendszerbe kell foglalni. Ez máig sem történt meg. Pedig kari közéletünknek ma alig van jobban hangoztatott kérdése, mint a javadalmas gondnoki és vagyonfelügyelői kirendelések szabályozása.

Egy szakaszos törvénnyel, mely ezen kirendeléseket a bíróságok helyett a kamarákra bizná, megszűnne a panaszok alapossága. A kamarák működését olyan erős kamarai közvélemény ellenőrzi, hogy ott a kirendeléseknek olyan szabályozása, mely egyéni kedvezésekre lehetőséget nyújtana, a legrövidebb ideig sem lenne fenntartható. Különben is van a kamaráknak gyakorlata a kirendelések körül, mert az ingyen ügyvédi munkát teljesítő kirendeléseket ez idő szerint is a kamarák teljesítik teljes megalégedésre.

Soha több kárt nem okozott nekünk a zugirászat elterjedése, mint a háboru utáni években. A zugirászat pusztításai méreteiben egyre növekszenek. A jogsegély olyan fontos területeit, mint az adó és közigazgatási jogsegélyt nagyrésztben a zugirászat sajátította ki magának az ügyvédség rovására, az ügyfelek és közérdek nagy károsodására. Ertizedek óta követeljük a zugirászat szigorubb üldözését, mert az eddigi védekezés hatástalannak bizonyult. Ezen követelésünk is évtizedes, de soha aktuálisabb nem volt, mint ma, amikor az ügyvédség aránytalanul nagy zsufoltsága miatt minden munkaterületét fokozottabban kell védenie.

Sok ilyen kérdés vár még megoldásra. A legfontosabb a községi jegyzői magánmunkálatok versenyének megszüntetése, melynek eredménye a mainál sokkal több munkaerőt foglalkoztató falusi ügyvédség megteremtésére vezethetne.

Jól tudjuk, hogy az ügyvédség jövőjének a kiépítése ezen kérdéseknél fontosabb gazdasági kialakulásoktól függ, de azért ki meri állítani azt, hogy ezen régi problémáink megoldása közömbös lenne súlyos megpróbáltatásokban szenvedő karunk mai helyzetében?

Dr. Blawner Mór.

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara Jurygyakorlata a tisztességtelen verseny iránti ügyekben. A tisztességtelen versenyről szóló törvény kapcsán kifejlődött judikaturáról ez idő szerint, a törvény életbenlétének rövid tartamánál fogva, még nem beszélhetünk. Az érdekeltség a kamarai jury-bizottság által bírósági megkeresésre adott szakvéleményt rendszerint döntő jellegűnek ismeri el, abból a helyes felfogásból kiindulva, hogy az üzleti tisztesség megítélésénél a kereskedelmi felfogás irányadó és a jury-ben tömörült előkelő üzletemberek felfogását ehhez képest rendszerint alapul veszi, úgy, hogy bírói döntésre sokszor nem is kerül a sor.

Az alábbiakban kivonatosan közöljük a kamara juryjének néhány állásfoglalását, amelyek izelítőt adnak abból az irányzathól, amelyet a kamara judikaturája követni fog.

1. Az „olcsó árak“ hirdetése a különösebb hatást nélkülöző, elkoptatott reklámjelszavakhoz sorolható, melyek az általános tapasztalat szerint nem kelthetik a vevőközönségben azt a hitet, hogy különösen előnyös vásárlásra nyílik alkalma. A kamara bár megállapítja, hogy az elkoptatott, az újságolvasó közönségre immár hatástalan reklám-jelszó, mely éppen általános használatánál fogva vált hatástalanná, kétségkívül sérti a szolid reklám-eszközökkel élő versenytársak jóizlését, e kérdés azonban nem az egyesek jóizlésének mértéke alapján döntendő el. Az ily reklám tehát, amelynek tényállításai talán nem túlzottak (konkrét panaszokra nem nyújtanak elfogadható alapot), még nem tekinthető oly tömeges és gyors vásárlásra ingerlő eladásnak, amely az ipartörvény 51. §-a alá esnék. (17.532/1924.)

2. „Az ország legolcsóbb áruháza“ kitételnek hirdetésekben, üzleti táblákon történő alkalmazás oly reklámnak tekinthető, mely a versenytársak üzleti tevékenységének a lekicsinylésére alkalmas, s a hirdetőt a többi versenytársakkal szemben olybá tünteti fel, mintha a piacon a legelőnyösebb beszerzési források felett rendelkezne. E kitétel abban-hagyására irányuló igényt a kamara indokoltan tartja. (14.320/1924.)

3. A megszokott, tömeges és gyors vásárlásra ingerlő eladásokkal szemben szigorubb elbírálás alá esik a vevők részére történő árusorsolás és a kisorsolt nyerőszámok közzlése. Maga a kisorsolás ténye itt is inkább a közönségnek nyújtott kedvezés, engedmény, ajándék-reklámtárgy erejével hat, az üzleti tisztesség korlátját azonban csak akkor lépi át, ha a hirdető üzleti eljárása (a vevők kijátszása, szinleges sorsolás stb.) egyébként is kifogás alá esik vagy az állami érdekek szempontjából (sorsjáték, lottójövedék) aggályos. Amennyiben azonban a reklám igazat mond, ugy ez az üzleti eljárás nem tekinthető tisztességtelen reklámnak. Igaz, hogy ez az eljárás féktelen versenytévékenységet támaszthat, de ha reklám-eszközei egyébként tiszták, megengedettek (a valóságnak megfelelnek, nem túlzottak és a vevőközönség tévedésbe ejtésére nem alkalmasak), nem aggályosak. (14.320/1924.)

Ez a döntés talán némileg túl enyhe, legalább is a jelen általános fogalmazásában. A sorsolás a közönség játékszenvedélyére spekulál s így az, aki a játékszenvedély legyezgetésével tesz szert vevőkre, már önmagában meg nem engedett cselekvés útján jut a versenytársakkal szemben előnyhöz. Ugyanigy *Kohler*, „Der unlautere Wettbewerb“, Berlin, 1914., 29. 1., v. ö. *Meszlény*, „A tisztességtelen versenyről szóló törvény“, Budapest, 1923., 15. 1.

4. „Az egyes kávédobozokba pénzdarabokat, többek között minden tizedik félkilogrammos dobozba egy ezüst koronát helyezünk el.“ Amennyiben e reklám igazat mond, nem a vevőközönség kijátszására törekszik, ugy e hirdetés nem tekinthető tisztességtelen reklámnak. A fogyasztók játékszenvedélyének felkeltése, akár a sorsjáték, inkább az állam-érdekek szempontjából tehető kifogás tárgyává. (7932/1924.)

V. ö. a 3. alatti eset jegyzetét. Aki a közönség játékszenvedélyének felkeltésével szerez vevőkört, az a jóerkölcsbe ütköző módon folytat üzleti versenyt, tehát cselekménye a törvény 1. §-a alá esik és oly esz-közzel hozza magát versenytársánál előnyösebb helyzetbe, amelyet amazok éppen fejlettebb erkölcsi érzésüknél és tisztességérzetüknél fogva nem használhatnak. Ez pedig kimeríti a tisztességtelen verseny fogalmát.

M. A.

A német Reichsgericht hiteljogi gyakorlatából. Egy városi villamos-sági vállalat szerződéssel alkalmazott igazgatója egy sztrájk alkalmával felmerült véleménykülönség okából rögtöni hatállyal felmondott. A perben a felmondási időre járó illetményeit követeli. A Reichsgericht marasztalja az alperest, mert amint egyszer a sztrájkolókhöz ultimátumot bocsátott ki és annak foganatosításával megbizta az igazgatókat, nem volt többé jogosítva azoknak e foganatosítás során tett intézkedéseit oly módon keresztezni, hogy ez által tekintélyük soha többé jóvá nem tehető megrendülése álljon elő és az ügyek rendes továbbvitele lehetetlenné váljék. Ezen nem változtat sem az, hogy a vállalat legelső kötelessége a lakosságnak világító árammal való ellátása, sem az, hogy ha egyszer a vezetőség politikai okokból a sztrájkolókkal való enyhébb elbánást tartotta helyesnek, ezt az igazgatók nem voltak jogosítva megakadályozni. Mindez azonban nem mentette fel a vállalatot ama szerződéses kötelessége alól, hogy igazgatói tekintélyét lehetőség szerint óvja s ez a kötelesség megtiltotta, hogy úgy járjon el, hogy ez a tekintély a legsúlyosabb mértékben megrendüljön. (1924. ápr. 29. III. 266/23.)

M. A.

Az Amerikai Egyesült-Államokban a perbeli biztosíték tekintetében fennálló szabályok. Az Amerikai Egyesült-Államokból diplomáciai uton beszerzett adatok alapján az igazságügyminiszter a Pp. 124. §-a értelmében a következőkről értesítette az igazságügyi hatóságokat:

I. Minden felperes, tekintet nélkül állampolgárságára és lakóhelyére, perbeli biztosíték adására kötelezhető az Amerikai Egyesült-Államok következő államaiban: Connecticut, Florida, Luisiania, Michigan, Mississippi, North-Carolina, Ohio, Oklahoma, Tennessee, Texas, Vermont, Virginia, West-Virginia.

II. Minden felperes, akinek rendes lakóhelye az Amerikai Egyesült-Államoknak nem abban az államában van, amelynek bíróságához fordul, perbeli biztosíték adására kötelezhető a következő államokban: Alabama, Arizona, Arkansas, California, Colorado, Delaware, Georgia, Illinois, Indiana, Iowa, Kentucky, Maine, Maryland, Massachusetts, Minnesota, Missouri, Montana, Nebraska, Nevada, New-Hampshire, New-Jersey, New-Mexico, New-York, Oregon, Pennsylvania, Rhode-Island, South-Carolina, Utah, Washington, Wiscounsin, Wyoming.

III. Nem érkezett még értesítés a következő államokban fennálló szabályokról: Idaho, Kansas, North-Dacota, South-Dacota.

Magyarország és az Amerikai Egyesült-Államok között nem jött létre oly nemzetközi egyezmény és nem áll fenn oly viszonyossági gyakorlat, melynek értelmében az Amerikai Egyesült-Államok területein